

DE LA PEELELUL

Săptămânal independent

Inseris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
Pe bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

ARAD
Str. CLOȘCA Nr. 7, Tel 19-91

Urăm tuturor cititorilor, prietenilor și colaboratorilor noștri:

Hristos a 'nviat!

Hristos a înviat

Un sgomot mare, de parcă până aștepta să vadă pentru s'ar fi răsturnat ceva în fundul pământului a spart liniștea nopții. Și iată că piatra bine pecetluită de pe mormântul Aceluia care a fost răstignit cu trei zile înainte, începu să se ridice în ochii înmărmuriți a soldaților, care cu un minut mai înainte își bătuseră joc de așa zisul „Împărat al Iudeilor.”

O lumină mare izbucni din groapa cea sfântă și Iisus Christos cu rănile dela mâinile, cari au vindecat și binecuvântat atâți bolnavi și dela picioarele, în cari fuseseră bătute piroaie, vindecate. O clipă rămăseră păzitorii nedumeriți, apoi o luară la fugă înspre oraș. Florile se întoarseră să vadă minunea cea mare, și lacrimi de rouă li se iviră între petalele gingașe și curate. Doi îngeri se iviră lângă Fiul lui Dumnezeu și după ce și spușeră ceva, pleacă înspre cerul clar și albastru, ca ochii fetelor primăvara.

Duminică dimineața femei le veniseră să ungă cu mir trugul lui Isus, cum era obiceiul la iudei; și cu inima bătând cu putere se apropiară de locul unde fuseseră de față, când fu îngropat osânditul lui Pilat din Pont. Cu cât se apropiară, cu atât inima le bătea mai tare, iar sufletul curat de dimineață,

întăia oară, ceace nu văzuseră încă celălalte ființe pământene. Când fură la o mică depărtare de mormânt, observară, căci piatra este ridicată și mormântul deschis, ca o prăpastie, din care se ridicau miresme sfinte. Ajunse în fața mormântului, văzură giulgiurile goale, cu urmele învialului, bine desemnate pe pânza albă și curată. Chinuindu-și gândurile să afle marea taină, se ivi un inger alb ca petalele curate ale ghiocelului, și strălucitor ca o lumină mare și argintie. Cele trei femei căzură cu fața la pământ în epăimântate.

.....

INVIEREA

Noi, Românii de pretutindeni, prăznuim Sf. Paști. Le-am așteptat, după cum de aproape, două mii de ani, omenirea, le-a așteptat dar noi, astăzi mai mult ca oricând, le-am dorit, deoarece în sf. Paști, stă învierea lui Iisus Christos, înviere, ce așteptăm și noi.

Iisus Christos, învățător blând și iertător a suferit, a fost chiar îngropat, dar a înviat.

Neamul românesc, a pășit pe aceeaș cale a Mântuitorului, în decursul celor două-

„NU VĂ TEMEȚI, ȘI NU FIȚI NEDUMERITE, CĂCI IISUS PE CARE VOI ÎL CAUTAȚI A ÎNVIAT, MERGEȚI ȘI SPUNEȚI ASTA ÎN TOT ORAȘUL”.

Femeile s'au dus de au spus la orice trecător cu care se întâlneau: „Christos a înviat”.

Și oare țara noastră românească, nu a fost răstignită și piroaie mari și dureroase nu s'au bătut în corpul ei? Nu este moartă și nu dibuie după dreptate și după o nouă înviere? Și oare aceasta înviere va veni o simțim cu toții, dar când?

Alex. S. Jebeleanu

zeci de veacuri de existență, a fost blând, a iubit pe toți, a suferit din partea tuturor, dar pe toți i-a iertat și drept răsplată, eri a primit lovitura de moarte, dată prin robirea pământului strămoșesc, drept în inimă.

Astăzi, noi, de sf. Paști, ștergem de pe obraji noștri, lacrimile vărsate pe nedrept și cu fața palidă, privim cerul deschis și întocmai cum în grădina Ghetsimani, Iisus

T. I. Teuceanu

(Continuare în pag. 6-8)

Ziua Invierii...

Prietene, ai vreo durere, ce-ți rămne visul? Simți că e zadarnic să tremuri, așteptând împlinirea dorului tău? Ridică-ți ochii! Nu ești glasul ce vine din pământul reanșan? Nu auzi strigătul de bucurie și biruință?

„Hristos a înviat!”

S'au drămuț în tine — ea și în fiecare din noi — vîsurile și a vremii, așteptând să-și descopere nepulnă fața și să alerge din calea ta. Ai sperat, poate, o înviere și tu. Și dacă astăzi ești încă tot trist și aștepti, ascultă glasul ce strigă:

„Hristos a înviat!”

Nu simți, prietene drag, că vremea s'a slers și că ești slobod? Nu simți cum vînta nouă deschide porțile lumii? Întoarce-ți fața dela tristețe și privește.

Astăzi îngeri cântă.

Și Serafimii flutură din aripi, li năvălește.

Vite, omul ce merge la biserică, plin de primăvară și înviere, a fost și el ca și tine trist. S'au drămuț și întrînsul multe vise și — poate — a plîns și el prea mult. Dar astăzi e vesel.

Prieten, ridică-ți fruntea!

Ajază e primăvară și e soare și-ți șade mai bine să fii vesel. Nu ore rost tristețea, atunci când toată lumea râde. De ce să fii tu un nonsens al vremii? Mai bine umple-ți ochii de caldul inimilor și zâmbeste primăverii și dorurilor din tine.

Prieten, astăzi e Ziua Invierii. Nu plînge!

Nu-i așa, prietene drag, că zâmbeste și tu.

Uite, zâmbeste cerul, zâmbeste icoana din biserică, zâmbeste toți astăzi. Uita și tu că ieri ai fost trist. Astăzi trebuie să cânti cu îngeri, să fii vesel ca și florile câmpului și ale grădinii.

Dacă ai pierdut ceva aproape de tine, dacă ești fără țară, crede în înviere. Nu știu că toate durerile se sfîrșesc și că numai învierea este aceea ce nu te uită?

Ești orfan?

Fii o zămbire pentru odihna celor dragi.

Ești fără țară?

Înflorile pentru visul cel mere și nu plînge.

Ești alungat?

Astăzi se deschid porțile spre viața cea nouă.

Prieten, frate, uite, astăzi e veselie și glas de biruință. Înălță-te și tu și cântă, pentru tine, pentru nă și pentru înviere.

„Hristos a înviat!”

MIRCEA EMANDI

Bună recoltă de orezi în Italia

Roma. — Dintre toate agriculturile europene, cultivarea de orez joacă un rol de seamă numai în Italia și în măsură modestă și în Spania și Ungaria. Ultima recoltă italiană a dat un rezultat destul de bun datorită împulșii prietnice și a mării suprafeței cultivate. Recolta a fost evaluată la 8.1 mil. chintale față de 7.6 mil. chintale, mediu ultimilor cinci ani. Acest succes frumos permite Italiei o mărire considerabilă a exportului de orez, care a însumat până acum în genere 1.5—2 mil. chintale.

Golgota creatorilor

de Coriolan Barbat

„Am'n, am'n grădese nouă: Că voi veți plînge și vă veți tîngu, iar lumea se va bucura; și voi vă veți întrista, dar întristarea voastră întru bucurie se va întoarce”.

EV. IOAN (Cap. XVI, vers. 20).

E săptămâna patimilor. Clopotele umilelor bisericute de pe răzoarele românești sună tînguitor. Se apropie sărbătoarea sărbătorilor. De aproape două mii de ani creștinătatea prăznuiește cu adîncă evlavie amintirea Aceluia, care s'a răstignit pe crucea umiltenii și a pătimii.

Pentru mîntuirea noastră. Ca prin moartea Lui vremelnică să cheme omenirea la viață veșnică.

Ca Dumnezeucel Lui cuvînt să răsune în vezi, Ca Evanghelia dreptății să întărească credința multimilor, și să fie izvor de inspirație alesilor. Ca jertfa Lui să ne lumineze calea adevărului.

Ca Golgota să rămână simbol de tristă amintire, locul suferințelor, înjosirilor, dar și al îndemmurilor nobile. El reprezintă principiul veșnic, că istoria omenirii, că idea-

luri mari cer jertfe și mai mari. Că omenirea evoluează încet. Că schimbările mari își au eroii lor și nu se realizează decât în mijlocul suferințelor. Că suferințele grele nu le îndură decât inimile mari și nobile.

Ori prin inimă cunoaștem pe Dumnezeu, care e bunătatea absolută, idealul perfecțiunii. Eroii, luptători pentru idealuri mari — în înțelesul creștinesc al cuvîntului — sunt inspirații duhului Dumnezeesc.

„Arătat-am numele tău oamenilor, spre cari ai dat mie din lume: ai tăi erau și mie i-ai dat pre ei; și cuvîntul tău au păzit. Acum au cunoscut că toate câte ai dat mie dela tine sunt. Pentru că cuvintele care ai dat mie le-am dat lor; și ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că dela tine am eșit și au crezut că tu m'ai trimis”.

Și s'a răstignit și s'a îngropat și a înviat.

Pentru ca să revoluționeze lumea, să realizeze reforma cea mare, doctrina iubirii și a abnegațiunii. Căci creștinismul nu e o revoluționare a stărilor sociale numai, — în Evanghelia nu e deosebire între aristocrat și sclav, între bogat și sărac, între stăpîn și slugă, între împărat și oștean — ci mai presus de toate o revoluționare a lumii sufletești.

Pentru răspîndirea adevărului Evanghelic n'a recurs la dialectica subtilă a filozofiei grecești, ci la argumentul cel mai convingător: la jertfa de sine. Apostoli și învățăceii l-au urmat, Golgota înregistră jertfe mereu, dar învățătura creștină se răspîndea repede, amintînd chiar tronurile. Și în năi o epocă biserica creștină n'a fost lipsită de martiri, de luptători fațatei. Și năi o doctrină din lume n'a cerut mai mari jertfe, ca și creștinismul. De aici țîria, universalitatea și veșnicia lui.

Azi adevărat avem mai puțini martiri ai credinții, sau aproape deloc. Ideia libertății, a conștiinței a triumfat. E triumful creștinismului. Dar n-au dispărut suferințele,

pătimirile celor ce stau în slujba idealurilor, fie politice, fie sociale, fie artistice. Evanghelia însă cere creștinismului perfecționarea sau năzuința spre perfecțiunea morală, socială. Cere creștinului să facă mult bine, cere mereu să fie mai multă dragoste pe pământ.

Cei cari și-au luat această cruce, sămănătorii de idei, despicătorii de căi nouă, cei cari ne premere cu secole, sunt un fel de martiri ai civilizației moderne. Ei renunță la bunurile materiale, la confort, Ei trăiesc în marginea societății, de cele mai multe ori în conflict cu ea. Mentalitatea lor se deosebește de cea a mulțimii. Viața lor e o urcare înceată, dar continuă pe dealul Golgotei. De multe ori indispuș societățile moderne, prin problemele ce le pun. Moralistul și filozoful modern, cerne probleme, pentru a da noui idealuri de viață sufletească. Omul de știință urmărește ani de-arîndul o nouă victorie asupra forțelor naturii. Are convingerea, că triumful material va fi urmat de un triumf moral. Scriitorul născoceste o lume mai bună, mai ideală, ca societatea să tindă spre ea. Măcătorul de mase frămîntă gîndul

semenilor săi spre a-i face să năzuiească spre mai multă dragoste socială. Omul de stat mare, care poate dispune de atâtea bunuri materiale, renunță la ele, și îndrăgostit de idealuri politico-sociale, arată cărări noi poporului pe care-l conduce, în calea grea a istoriei sale.

Cît ștucum pe acești creatori. Ne place să admirăm faptele lui Horă, Cloșca și Crișan, a lui Șaguna, Simion Bărnuțiu, Tudor Vladimirescu, Avram Iancu, Corneliu Z. Codreanu și a celor doi jertfii pe altarul Crucii la Majadahonda: Ionel Moța și Vasile Marin. Dar puțin se gîndesc la ștucumul, la frămîntările lor până au găsit calea mîntuirii naționale.

Scriitorul, artistul, omul de știință, omul de stat idealist, sunt apostoli ai civilizației moderne. Când ne gîndim cu evlavie la pătimirile Măntuitorului, să ne gîndim și la suferințele lor, căci ei luptă pentru mai multă dragoste pe pământ, pentru idealuri nobile, pentru întărirea credinței, și în special să ne aducem aminte de cei cari au luptat și luptă pentru izbăvirea neamului românesc.

CORIOLAN BARBAT

PAGINA LITERARĂ

Noptile mele au fost peregrinări... De câte ori pe lângă tine trec...

Rare ori noptile mele
Au fost binecuvântate de somn
Și de vise frumoase.
...Prea era păguit cerul cu stele
Și'n aier prea multă mătase...

În timp ce în carapacele lor
Oameni dormeau ca niște buturugi
Sau făceau copii, —
Cu sufletul plin de neînțelese rugi
Și înfășurat în stihii
De vers, dam urmă chemărilor ce soseau întruna
Din depărtări neștiute, niciodată la fel;
Și plecam fără grabă, fără țel,
Dealungul orașului și al câmpului,
Asemenea vântului
Care mă însoțea câteodată.
Ca pe un pictor mângiora luna.
Pașii sunau o melodie ciudată.

Mă opream, uneori,
Lângă frații arbori —
Ca niște înțelepți gânditori —
Și-i invidiam pentru liniștea lor
Cu care străjuiau locului, fără niciun fior.

Noptile mele au fost arderi-
Inchinate lămuririi adâncului;
Coborând treptele lui,
Șugheau ca niște jderi
Durerile de timp și gânduri coapte.
Turna'n tunecul pe crezut stinsele petale
Azur, și slova ascunselor șoapte
Aspră o găseam pe'n toarsa cale
Cu degetul florilor albe ale
Tineretii mele trecute.
Își rupea besna mână-i mute,
Iar luceafărul înfingea jugherul în prăpă,
Ca noului cânt să-i fie aripa.

Știu și noptile în care planam
Peste imateriale culmi, albe ca de zăpadă.
Șbenguindu-mă în lumina caldă
Mi-aninam colanuri de stele
Și desfăceam zări după zări;
Până când obosit, poposeam
La vâmile vâdului,
De unde începe împărăția duhului;
Albastru câmp,
Unde ori ce oră se topește în timp.
...Toate noptile mele
Au fost peregrinări.

I. Ch. Severeanu

FLORIILE

Smirna sălci înflorite peste cerul de pe ape
S'a lăsat astăzi pe salul pregătut de sărbătoare,
Liniștea înflorată se strecoară ca să-și sape;
Loc în umbre și'n poene, printre brazi plini de soare.

Sufletul spălat cu vise, e curat ca primăvara
Și împletește printre gânduri rugăciune de April.
Florile se scutur gingaș, ca un zâmbet de copil,
Iară vântul prin grădină, își acordă lin ghitară.

ALEX. S. JEBELEANU

Nocturn

În noaptea asta târzie Eu calc nepăsător în noapte,
Tăcerea a lăncezit pe străzi... Pe străzile orașului neturburat;
Iar cerul somnoros se prăbușește, Vreau să mă pierd în întunec
Undeva în bolta pustie. Să uit vagabondele șoapte.

Să mă creadă lumea în prăbușiri
De ea mi-am saturat erinii sufletului;
Să mă coc în liniștea târzie
Sub cerul învechit de amintiri...

CHEORGE C. ROUA

Denise primăvara

Pe deal, pe munți și prin câmpii Sburau căciulile în sus
Văia odată mândra primăvară, Și chiotul se înălța spre ceruri,
Săreau voioși mândrii copii, Se întorceau cocoarele, care s'au dus
Căncepe bucuria iară, În țările cu calde vremuri...

Se încegea o horă mândră,
Copiii toți săltau în ea,
Venise primăvara buna zână,
Când iar pădurea se nverzea.

Titl Mihăescu-Răsvad

De câte ori pe lângă tine trec,
Susură 'necet arinii,
Mi-i pasul tot mai greu și glasul
sec,

Că mă priveșc vecinii...

Iubrea ta în hohot a murit
În sara de adio,
Ca taina unei stele ce-a pierit
Și'n veci tu nu vei ști-o.

Atât mai știu... atât, că de atunci
Tu nu mai răzi buiastră,
Te văd vecinii singură prin lunci
Și plânsă în fereastră.

Și-atât mai știu... când sara trec,
Că ochii-ți se ascunde,
Dar gândurile-ți poate mă petrec
Pân' cine știe unde!...

Și-atât mai știu... că'n hohot și
ispitiri
Mor șoaptele sirete,
Prin gene-ți picur poate amintiri
Și blânde regrete!...

LUCIAN COSTIN

POEM

pentru A N A

Ano,
Ai știut că plote ăstea de primăvară
Sunt lacrimile fetelor îndrăgostite?
N'ai văzut cum se vărsau aseară
În sufletele noastre oboșite?

Tristețea lor am simțit-o noi
Pe fiecare coardă a sufletului
Și rădăciți în poemele visului,
Am plâns amândoi.

ALEX. S. JEBELEANU

Sunt Paștile...

Sunt Paștile...
Dangăte metalice vestesc
Prin zăvoaie și sat,
Că'n noaptea asta sfântă:
„Hristos din morți a înviat!”

Sunt Paștile...
Moții în strae de dimie
Se duc la închinat,
Că-i noaptea'n care:
„Hristos din morți a înviat!”

Sunt Paștile...
Și la bisericuța din sat
S'aud tropare de biruință
Și'n altar preotul cântă:
„Hristos din morți a înviat!”

MIHAIL V. SEMLECAN

Copilărie

Te-am revăzut copilărie
Pe file rupte de abecedar,
Te-am revăzut și nimeni n'o
să știe
Că te-am văzut. Dar în
zadar.

Mi-am amintit de crângurile dese
În cari mă jucam mai
De câmpuri din care adesea
luam flori,
De dealuri ce-ascund sub
pietre comori.

Degeaba gravura bătrânului dascăl
Imi spune de școala din
Degeaba icoana piosului vale,
pastor
Mi-arată biserica'n deal...
Cornel Poenaru

Despărțire

I
Se despart căile noastre
Și priviri ce s'au iubit,
Pierdute's clipele frumoase
Ce în veci nu mai revin.
Abea ecoul lor se aude,
Ca un sunet depărtat,
Sunet trist și ondulat,
Ca din strunele de vioară.

II
Măhnirea aducerii aminte,
Tu rece o alungă
Și ucide păreri de rău.
Doar când cu gându-ți vei sbura
În depărtări albastre,
Caută în cartea inimii
Șintoarce ușor pe neștiute
O pagină ruptă din trecut.

III
Când regina nopții, lucind
În mantia ei de nuntă,
Răsări-va dintr-o dealuri,
Și când stelele clipe-vor
Duos sus pe cer,
Din adăncuri să-ți apară
Plutind pe fire nevăzute
Un vis frumos ce-a fost pierdut.

IV
Sorbă din plin paharul vieții,
Până'n fund ca să-l cunoști,
Iar când negura uitării,
Coboră-va dintre nori,
Tu, 'n genuchi te pleacă
Și cu ochii înălțându-ți,
Aprinde candela amintirii,
Pe mormântul unei iubiri.

N. CHIRIACOPOL

Să ne răzbuni...

Adormi copile într'un basm
Ce ți-l-am spus de-atâtea ori
Și-l voi tot spune până când
Vei crește mare și voinic
Adormi copile, adormi.

Tu te-ai născut pe un pământ
Cu atâtea farmec, joc și cânt...
Azi l-am pierdut... nu; nu'ntr-o
Dece-ți spun basmul lăcrămand,
Adormi copile, adormi.

...Nu-i mult de-atunci... și-mi pare-
un veac...
Căsuța noastră... cuibul drag...
Albastrul cer și ape... codrul...
Ardealul nostru... sunt sărac,
Și plâng copile, plâng!
Adormi, acum ești fericit
În brațe, lângă tatăl tău.
Eu sunt bătrân... dar Dumnezeu
Te-o ocroti... să ne răzbuni
Copile dragă...

Să-mi fie gândul împlinit...
În numele cel sfânt al Tău
Și-al fiului ce L-ai jertfit
Și-al duhului cel sfânt... Amin...
Somn liniștit, copilul meu.

GEORGE GRINI

EU cu Marin Crânguș

Prelene.

Într-o tavernă — printre hoți și halmanale —
În noaptea asta vreau să trăiesc minunea,
Să mă înfrălesc în cântec cu păcatul,
Să strâng în brațe viața și să plâng...

Frate.

alcoholul mă va excita
și-ți voi recita poeme din Verlaine
sau îți voi vorbi despre Vasile Petrovna
și despre anii mei duruți...

În jurul nostru se va face întuneric și tăcere,
sub mese vor dormi vagabonzii —
pe când noi vom discuta despre cărți,
despre femei și despre oameni.

Nesocotind luna din poezia clasică
și mașina din poezia lui Maupassant,
noi vom introduce poemelor noastre
patima și necredința.

Știm că moralistii și credincioșii
ne vor blestema,
dar nouă nu ne pasă.

Înfruntând vremea noi înfruntăm eternitatea,
așa cum în alcool înfruntăm viața.

Revoltați,
noi învingem definitiv
sau cădem...

PETRE A. BUTUCEA

Pentru ce? (În stil romantic)

Pentru ce mă faci să sufăr,
Așteptându-ți mângăierea
Și în flori de frumos nufăr
Tu mi împletești durerea?

Pentru ce dragă copilă,
Fugi de dragostea-mi fierbinte
Și de ce mai ieri c'o filă
Mai făcut să-mi ies din minte?

Pentru ce când strâns unite,
Inima mea cu a ta
Ar putea și sunt menite
Fericirea a ne da?!

LICA OLTEANU

Canalul Siciliei

(ERPE). — Italia stă în fața celei mai grele misiuni ale sale și o va rezolva. Cu această lozincă a intrat Italia în războiul contra Angliei și Franței. Era clar că realizarea scopurilor sale naționale nu va fi o simplă plimbare. Regimul fascist nu lăsa nefolositi ani de la luarea puterii. El a determinat în toate domeniile vieții naționale și industriei o renaștere italiană uimitoare, pe care o recunoște și adversarii săi. Nici el însuși nu cunoștea însă greutățile care se opuneau reconstrucției Italiei și ducerii unui război contra marilor puteri europene. Sunt unele dificultăți din economia de război, care au fost nivelate într-o măsură satisfăcătoare prin sprijinirea strânsă pe Reichul german și apoi prin succesele militare și politice ale acestuia. Sunt unele de spațiu ale situației italiene acasă și peste mare, în Mediterana, Marea Roșie și Oceanul Indian.

Neobișnutele condiții de spațiu fuseseră înainte de toate motivul de a alcătui acel plan de războiul contra axei Berlin—Roma, care prevedea ca primă misiune atacul general, pe toate fronturile imaginabile, pe pământ, pe mare și din aer contra Italiei, cu scopul ca s'o smulgă violent din legătura ei cu Germania. Grație surprinzătorului succes german din Polonia și abilității diplomației italiene acest proiect nu a izbutit să fie adus la îndeplinire. Imperiul german câștigă libertatea comerțului și violentele sale succese din primăvara anului 1940 au permis Italiei să intre în război în ceasul, care i s'a părut potrivit. Atacul italian a contribuit cu aceea că a constrâns Franța să depună armele. De aici înainte, Anglia izolată a trebuit să-și întrebunzeze forțele sale în afară de apărarea metropolei și la asigurarea poziției sale în Marea Mediterană, Orientul apropiat și Africa.

Deoarece nu mai avea nicio perspectivă de a da războiului cu Germania o întorsătură dădătoare de speranțe și mai puțin împovărată pentru insulele britanice, a revenit asupra vechiului plan, al cărui cel mai important scop era un atac general asupra Italiei. Politic el a înregistrat succesul de a atrage de partea sa Grecia. Cu aceasta, stabilirea în România realizată între timp de germani nu era, firește nici comercial-politic, nici strategic amenințată. Poziția engleză în Mediterana se lărgea mereu nu într-un mod dorit, ci cu totul necondiționat și împus. Parțialele succese militare ale grecilor în Albania de Sud și ale armatei engleze orientate în Libia păreau să îndreptățească speranțele engleze.

S'a scăpat totuși din vedere că dificultățile proprii spațiului mării Mediterane apăsă mai mult asupra Angliei decât Italiei. Când s'a prăbușit Franța, Anglia a sperat că

cel puțin coloniile și în special acelea din orientul apropiat și Africa vor continua lupta în serviciul ei. Aceasta a fost o greșală. Posesiunea franceză propunerea Angliei, atât de importante pentru lupta contra Italiei, au refuzat ca și Siria franceză propunerea Angliei. După această Anglia a încercat cu lărie să-și impună voința sa, dar repetatele conflicte armate cu părți din flota franceză la Oran și Dakar au fost la fel de păgubitoare pentru teza engleză ca și neisbuita încercare de a face o revoluție în Siria. După părerea engleză s'a ajuns totuși la ceva. Dacă Africa franceză de nord n'a căzut de partea niciuneia din cele două taberi, Anglia a reținut posibilitatea de a folosi superioritatea forțelor sale navale operând în Marea Mediterană pentru a păstra liber, într-o măsură traficului maritim dela Vest la Est, dela Gibraltar la Malta și Alexandria. În aceste condiții, au devenit posibile acțiunile mai mari din Grecia și Libia. Ocolul pe în capul Bunei Speranțe, care în afară că este expus reacțiilor italiene de pe ecasiole și aeroporturile din Somalia și Etiopia, este imposibil de lung.

Înainte de toate se impune întrebarea pentru ce puterile axei Roma—Berlin nu au întreprins timp de mai multe luni nimic pentru a închide Angliei drumul atât de important între Gibraltar și Malta. Ele au raportat aceasta la pozițiile strategice și la puterea mijloacelor. Poate nu este exclus ca Anglia să fi fost momită să arunce în bazinul oriental al Mediteranei, izolat ca spațiu, forțe considerabile. Dacă a fost astfel atunci scopul acesta a fost în orice caz atins într-o măsură așteptată. Dar fie oricum o fi. Când va sosi momentul potrivit Imperiul German și Italia vor porni împreună să oprească înaintarea engleză. Chiar și amiralitatea engleză a admis că adversarii pot grație armeei aeriene să obțină succese impresionante. Ea a lăsat să se înțeleagă că prin aceasta se deschide un nou capitol în lupta din marea Mediterană.

În timp ce presiunea germană asupra insulelor britanice se menține nemicșorată, axa Roma—Berlin a readus — după contra atacurile italiene din Grecia și Libia — inițiativa de partea ei. După spusa competentului ministru și conducător militar al apărării imperiului, luptele aeriene și marine din canalul Siciliei, care între timp au fost prelungite cu un atac italo-german întărit asupra poziției engleze centrale din Marea Mediterană, Malta, înseamnă începutul unui nou capitol în lupta Angliei pentru destinul său. Luptă care trebuie dusă de acum înainte cu convingere în posibilitatea de apărare deși acest rezultat nu oferă apărătorului decât perspective principiale mici.

Aprovizionarea autohtonă a Danemarcei

În Danemarca s'a elaborat pentru anul 1941 un nou plan agricol, care va asigura, pe cât posibil, aprovizionarea autohtonă a Danemarcei cu cele mai importante produse agricole. Îndeosebi se vor produce cantități necesare de cereale panificabile și de zahăr, în țară. De asemenea se vor asigura materii prime necesare pentru 25 milioane kg. margarină, 4 milioane kg. ulei de în, 80 milioane kg. turte oleaginoase și 6 milioane kg. de fibre.

DE SF. PAȘTI

cadouri practice
ceasuri „marcă renumită” de buzunar
și brățare pentru doamne și domni

Aseriment bogat la
Ioanoviciu și
Hartmann
bijutieri

Arad, Palatul Minorităților

Afganistan are un post de emisie de 20 KW.

O firmă germană a terminat recent în capitala Afganistanului Kabul-Yakatul, instalarea unui post de emisie radiofonice. Noul post, care a și început emisiunile pe unde mijloacii, are o putere de 20 kw.

CAFEA ȘI CEAI

ATLANTICA

Pădurean și Sándor
S. I. N. C.

A R A D,
Bul. Regina Maria 12
Telefon 1609

Au început cumpăraturile de tutun în Bulgaria

Sofia. — Banca Agrară și-a întocmit și publicat dispozițiunile, după care urmează să se cumpere tutunul recoltei 1940. Cu aceasta se stabilește modul plății premiilor pentru furniturile de tutun către Germania. Prețurile de cumpărare pentru tutunurile diferitelor regiuni de cultivare au fost fixate și ele.

Vizitați

Librăria și Papetăria

Francisc
Sándor

A R A D,
Bul. Reg. Maria 10

unde a sosit un mare
stoc de tocuri
rezervoare

De primăvară curată, vopsite, roșii, pardesiuri

ALEXANDRU
Knapp

vopsitorie mecanică

Arad, Str. Brătianu 2 4
și Episcopul Radu 10

Sentimentalism tinerească

Am gustat, nu de mult, otrava răsărită. În noi s'a sbătut germele revoltei și ne-am simțit atrași — ca de un magician ce-ți descoperă pulsul vieții — de mișcările sentimentale din noi.

Am vroit să ridicăm ochii, dincolo de mocirla nepuțințelor colidiene, dar nu am putut și am căzut mai tare în mocirlă. Înimile noastre, bolnave de sentimentalismul caracteristic tinereții, ar fi răsturnat timpul în care trăim și l-ar fi pus pe drumuri vechi când — departe de judecată — slăpănea anarhia. L'impezeștea însă, a sosit exact în momentul când putea să se întâmple o dramă și mai mare.

Totuși nu suntem vinovați. Cu ce suntem vinovați, dacă suferim de prea mult sentimentalism? Tinerețea e recunoscută doar, ca epocă în care se lămurește sentimentele de adevăruri. Romanticismul tinerească nu e altceva decât o dorință de a trece dincolo de vis, în realitate. Și este clar că, suferind de romanticism și visare, ajungi să cazi câteodată chiar în absurditate.

Tinerețea — ca și bătrânețea de altfel — întâlnește în drumul ei

muriri ce caută să le împezească. Și nu toldeaua poți să împezești o nedumerire fără eforturi și eforturi. Ba se cere câteodată și jertfa. Împinsă de sentimente, generația noastră tânără a găsit în cale o nedumerire și a vrut să o împezească. Dar nu a putut, ci s'a trezit într-ansa: răzvrătirea.

Marea greșală a noastră însă, e că ne lăsam împinși prea mult de sentimente. Am vroit să surpăm totul și să-l reclădim așa cum ne dictă sentimentul. Dar lucrul acesta nu-l putem face, pentru că suntem încă incapabili.

Ne trebuie însă altceva, care să ne îndrepte spre drumul cel bun. Și acesta „altceva”, este tot sentimentul: sentimentul de muncă, de dreptate, de înțelegere. Să ne facem din sentimentalismul nostru cuibărit al acestor sentimente nobile și atunci se va vorbi despre tineri, ca despre o generație bravă, care la nevoie își poate jertfi credința și elanul pentru fapte vrednice, pentru fapte demne de numele așa de frumos: tinerețe.

Mircea Emami

Apă de colonie de Sf. Paști!

Cadourile cele mai potrivite, mai preferate și cele mai ieftine la Drogueria
VOJTEK & WEISZ

Proprietar:

Ladislau Ordelt

Telefon: 14-23 ARAD, B. dul Regina Maria No. 24

A luat ființă o cameră de drept internațională

Recent a avut loc la Berlin o conferință internațională a juriștilor, la care au participat 50 de reprezentanți din 12 țări: Italia, Japonia, Danemarca, Norvegia, Finlanda, România, Ungaria, Slovacia, Bulgaria, Olanda, Spania și Portugalia. După terminarea conferinței s'au pus bazele unei camere de drept internațional; președintele căreia a fost ales — în urma propunerii d-lui Erik Reitzel-Nielsen, președintele juriștilor danezi — Reichminister Guvernatorul General dr. Frank. Scopul acestei camere de drept internațional va fi asigurarea unui drept continental în vederea armonizării jurisprudenței diferitelor națiuni, mai ales în ceea ce privește cele relative la muncă și probleme sociale. (RDV).

FONDATE 1906

Meisl & Adler

cel mai eficient magazin de pălării și modă bărbătească

A R A D,

B-dul. Reg. Maria 24.

Vizitați magazinul de haine
pentru domni și copii

UNICUM

Arad, în dosul Teatrului unde puteți cumpăra
elțin și bine țigărie și trench-coat-uri

Tineretul finlandez dovedește un interes deosebit pentru aviație

Numărul tinerilor finlandezi, care se interesează de construcția tuturor tipurilor de avioane, se ridică acum la 50.000. Sportul acesta, cu deosebite preferințe pentru tipu-

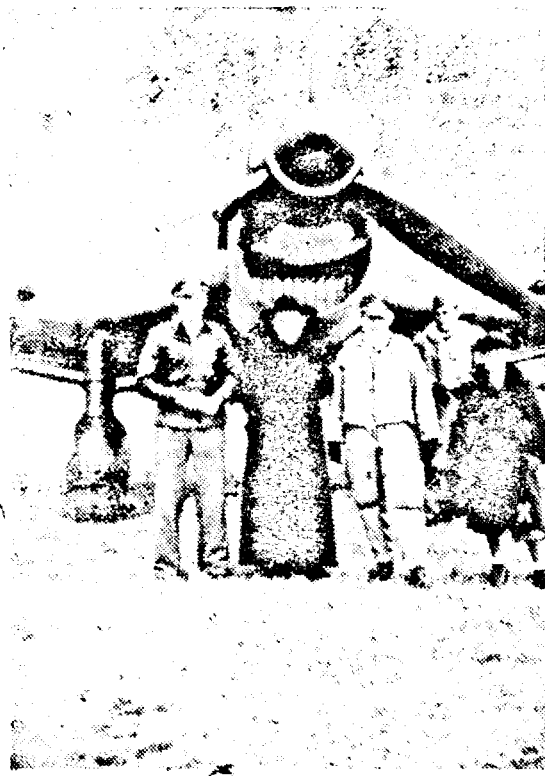
rile de avioane militare, se alină sub conducerea și controlul profesorilor de matematică și de fizică și este răspândit în întreaga țară.

Apă de colonie de Sf. Paști!

Cadourile cele mai potrivite, mai perfecte și cele mai ieftine la

„Drogueria CIV”

proprietar: **E. ZEINER**
ARAD, B-dul Regina Maria 26. Tel. 12-10

Toată lumea se interesează în Italia de avioanele germane. Până și Sfinția Sa!

Cați locuitori trăiesc pe glob

După revista „Wirtschaft und Statistik” și după rezultatele ultimelor recensăminte care au avut loc în diferite țări, pe pământ trăiesc 2175 milioane oameni. Mai mult de jumătate, adică 1196 milioane, trăiesc în Asia. Europa cuprinde un sfert din populația globului, adică 531 milioane locuitori, iar America 180 milioane. În Africa trăiesc 277 milioane. În Australia și în insulele din Pacific trăiesc 11 milioane.

Conținutul celor mai locuite sunt Europa și Asia. În Europa locuiesc 56 de oameni pe km², iar în Asia 39 locuitori la fiecare km². America are 7 locuitori pe km², Africa 5, iar Australia un singur locuitor pe km².

Ghete, pantofi și sandale

cel mai bogat asortiment la
magazinul de încălțăminte

„Clara”

ARAD, GEN. BERTHELOT 6. TELEFON 19-59

Sugativa a fost descoperită de spanioli

Nu toate descoperirile sunt imediat utilizate. Uneori trece foarte multă vreme până ce o nouă descoperire este pusă în practică. Așa s-a întâmplat și cu hărta sugativă. Putini știu că spaniolul Alfonso de Quintanilla a descoperit suga-

tiva încă din secolul al XVI-lea. Această hartă a fost introdusă abia în secolul al XIX-lea. Înainte, nimeni nu știa de sugativă. Astfel Goethe n-a avut niciodată sugativă și s-a servit de un păhărel cu nisip, care era ținut pe masa lui de lucru. Până la sfârșitul secolului trecut, aceste păhărele cu nisip mai existau încă. Acum ele au dispărut cu desăvârșire.

Ghete,
pantofi,
sandale la

Iványi

Magazin de ghete

A R A D,

Bul. Regina Maria 24

Monopolul lumii în ulei de trandafiri

Sofia. — În uleiul de trandafiri, Bulgaria posedă monopolul lumii, deoarece Iranul și Grecia sunt departe de a realiza aceea calitate, pe care o are uleiul produs în Bulgaria. În urma timpului nefavorabil, s-a strâns în 1910 în Bulgaria numai aproximativ jumătatea cantității obișnuite, anume 5.000 kg. de trandafiri, care au dat un extract de 1.600 kg. ulei. Treburile lumii au fost acoperite până acum cu 80 la sută de Bulgaria. Câmpărașii principali sunt Franța, Statele Unite și pe al treilea loc Germania. Prețul unui singur kilogram de ulei de trandafiri, pentru a cărei producție se consumă 3 milioane de trandafiri, este 1900 mărci, 50.000 lei.

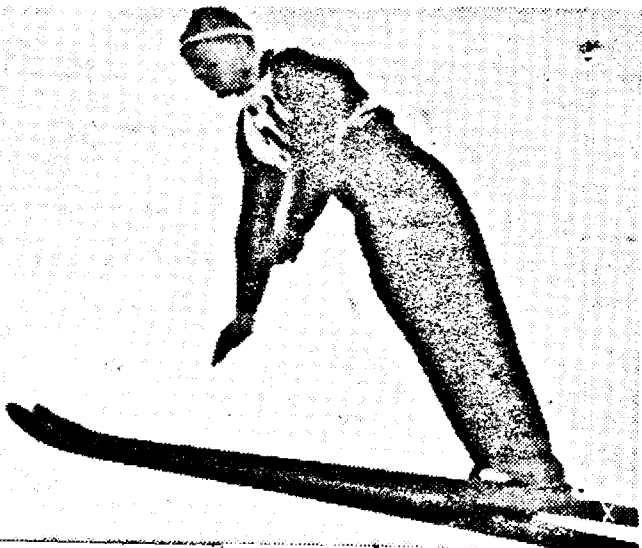
Sofia. — În uleiul de trandafiri, Bulgaria posedă monopolul lumii, deoarece Iranul și Grecia sunt departe de a realiza aceea calitate, pe care o are uleiul produs în Bulgaria. În urma timpului nefavorabil, s-a strâns în 1910 în Bulgaria numai aproximativ jumătatea cantității obișnuite, anume 5.000 kg. de trandafiri, care au dat un extract de 1.600 kg. ulei. Treburile lumii au fost acoperite până acum cu 80 la sută de Bulgaria. Câmpărașii principali sunt Franța, Statele Unite și pe al treilea loc Germania. Prețul unui singur kilogram de ulei de trandafiri, pentru a cărei producție se consumă 3 milioane de trandafiri, este 1900 mărci, 50.000 lei.

Mobile. Dormitoare, sufragerii și combinate;
bune și eficiente la tâmplărie

Ștefan Csallós

A R A D

Calea Șaguna No. 184
Cu autobuzul Nr. 6

Campionul german de ski, Gustl Beraner, într-o atitudine caracteristică la concursurile de la Garmisch-Partenkirchen

Teatru și Muzică la Viena

La o reprezentație a „Răpăii din Serail”, cântată pe scena Operei de Stat și magistral dirijată de către Directorul Orchestrei de Stat, dr. Ludw. g., am avut ocazia să aud pe cei doi musafiri din vechiul Reich, pe doamna Inge Schmidt Stein, de la Opera Populară din Berlin, care interpreta rolul Constanței și pe Domnul Bausing, din Frankfurt pe Main, care juca în rolul lui Belmonte. Este evident că ambii artiști, dealtfel foarte culti, au un joc de scenă foarte precis, totuși calitățile lor nu sunt suficiente pentru a fi angajați pe scena Operei Germane. Celălți artiști, Sallaba care interpreta pe Pedrillo și Alsen care încarna, surprinzător de comic, pe Osmîn, au contribuit în mare parte la succes.

Într-o foarte reușită reprezentație de balet, care se apropia de tradițiile de odinioară ale teatru-

lui de la Corte, s-a prezentat noua maestră de balet, Helge Swedlung, ce executase, în mod minunat, înscenarea și conducerea dansurilor. S-a prezentat un foarte frumos studiu de balet „O mică muzică nocturnă” de Mozart, un „Cehu de dansuri naționale ungare”, „Munecii” de Zoltán Kodály și „Schere- rezade” de Rimsky Korsakov, toate foarte bine executate de noua șef de orchestră Rudolf Morall. Ansamblul de balet, în frunte cu domnișoara Ramund și Vol Tester, de-a părăsit un studiu coreografic pe cât de interesant, pe atât de perfect.

La Teatrul Josefstadt s-a prezentat o piesă de Tschekov, „Cele trei surori”, piesă ce a mai fost reprezentată acum câțiva timp și a cărei intrigă ste descriasă în mod foarte pesimist. Am avut prilejul, cu această ocazie să admirăm pe Paula Wessely care interpreta un rol mic, care însă îl interpreta cu cea mai mare disciplină și artă. Dintre ceilalți interpreți, pe corregia lui Hans Thimig l-a condus la o omogenitate remarcabilă, trebuie să menționăm pe Domnul Edlhofer singurul care, deși interpreta un rol mic de ofițer de Stat Major detașat în Rusia, a reușit să atenueze, prin personalitatea sa, atmosfera turburată a acestei piese.

Publicul a prețuit mult executarea minunată a acestei piese, deși intriga ei nu putea să-l impresioneze.

Următoarea producție a Paulei Wessely a fost piesa „Des Meeres und der Liebe Wellen” („Valurile mării și ale dragostei”) scrisă de Grillpezer, piesă în care ea încarna pe Hero și pe care mulți spectatori o mai țineau minte de la Burgtheater. Concepția modernă a impresonantei figuri a lui Hero

precum și regizarea, poate prea dramatică, a lui Hilpert nu a mulțumit decât pe cei tineri, cei bătrâni nefiind impresionați. Aceștia n-au găsit compensație decât ceva mai târziu, în comedia lui Helwig „Götter auf Urlaub” („Zeii în concediu”), o persiflare reușită a cerului și a pământului.

Regia lui Rudolf Steinboeck a imprimat reprezentării acestei piese un ritm foarte viu. Hans Thimig, Neugebauer, Holt și Doamna Mardayn, faimoși interpreți, obțin prin numeroasele și nimeritele aluzii ale autorului, un frumos succes de claritate. Spre sfârșit, autorul dă dovadă de oarecare lipsă de inspirație, ceea ce din neferocire nu este prea rar la bunele comedii, iar ideile bune dispar, totuși spectatori, care mulțumesc cu multe aplauze piesa și admirabili ei actori, nu sunt desamăgiți.

Filarmonica vieneză dă un echilibrat de concerte extraordinare, care găsesc în rândurile publicului un ecou tot atât de mare ca și concertele obișnuite. Primul a fost un concert Wagner, dirijat de Knappertsbusch, la care, printre altele am putut asculta „Uvertura la Faust”, foarte rar auzită. Siegfriedidyll și uvertura la Tannhäuser, executată în mod atât de magistral. În al doilea concert, dirijat de Carl Schuricht s-a executat o simfonie compusă de șeful orchestrei Catedralei din Salzburg, Joseph Messner, melodice pline de efect ale lui Kodály, „Maroszekér Tánze”. Baletul „Muntenii” pe care Kodály l-a prezentat de curând, cu mare succes au ca bază aceste dansuri. S-a mai executat concertul de vioară a lui Sibelius, solist fiind Heinz Stanske și un poem simfonic, cântat adesea, „Pini din Roma”.

Filarmoniști, magistrați conduși de încântătorul Schuricht, au fost copleșiți de aplauze.

Confecțiune bărbătească

Podrumar & Komlós

S. I. N. C.

A R A D, P. Avram Iancu 22

Telefon: 11-33

O autostradă în jurul Parisului

Paris. — Cu sprijinul celor germani, au început acum lucrările pentru o mare autostradă, care va fi condusă în jurul Parisului în scopul de a descongestiona circulația în capitala Franței și în centrele industriale din jurul Parisului. Strada va avea o lățime de 40 metri și va fi despărțită printr-o

fașă plantată, după modelul autostrăzilor germane. În trecut, proiectul acestei străzi nu a putut fi realizat din cauza cerințelor necoerente în Camera Deputaților. Se crede că circa 100.000 oameni vor fi preocupați timp de mai mulți ani cu construcția aceasta.

Un nou frigorifer: frigoriferul de beton

În general aparatele frigorifere sunt construite din metal combinat cu diferite materii izolante. Recent s-a construit în Germania un nou tip de frigorifer, frigoriferul de beton. Noile aparate au un mare avantaj asupra celor de până acum, întrucât mulțumită țevilor construite în interiorul lui, răciră se face cu apa de la cisterna și nu cu electricitate.

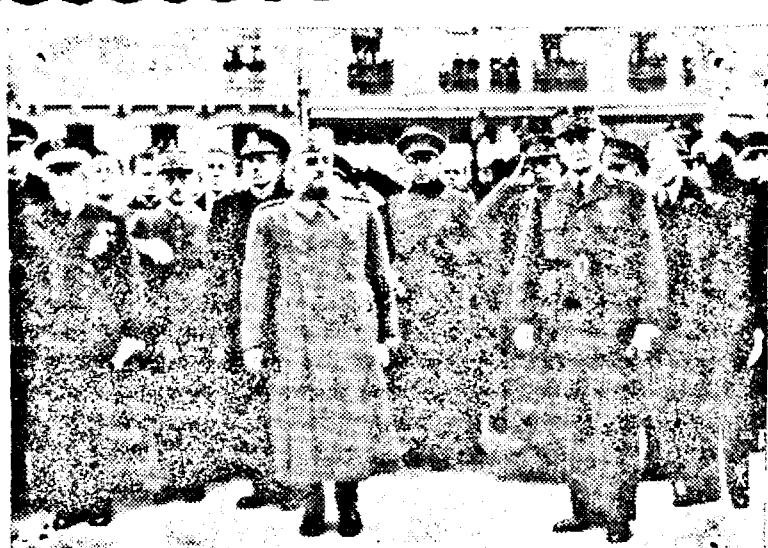
Delicatesele

cele mai alese și
asortiment bogat la

MAXIMILIAN M A R K U S

aromate, delicatese
și băcănie

Arad, Str. Matei Corvin 1

Franco, marșalul Pétain, Serrano Suner și amiralul Dulaun, cu prilejul recentei lor întâlniri.

Ilie Popoviciu:

„Suspini Mângăiate”

poezii religioase

Venim și noi să spunem câteva cuvinte întârziate despre versurile pătrunse de sentimentul religios și creștinesc a poetului Ilie Popoviciu, un cunoscut colaborator al revistelor tinere.

Sentimentul religios bine înrădăcinat în sufletul autorului, trecut prin toate sbuciumările omului pământean și puse în versul, plin de seninătate al său, au dat rezultate neașteptate. Cea mai mare parte din volum o ocupă rugăciunile unui om evlavios și cu conștiința bine dezvoltată, care crede într-o venire apropiată a Mântuitorului după semnele care se manifestează în lumea de azi. În literatura noastră rar întâlnim versuri atât de curate și cu atâtă putere de exprimare a credinței:

„Cu suflet nepătat de rau,
Cu ochi plini de vise,
Către cer am urz meren
Dar toate au fost închise.”

„Iar azi măntore însângera
Din lumea de suspine
La oameni prea mult m-am rugat
Mă întorc acum la tine.”

(Măntore)

În unele versuri autorul își trădează rădăcinile credinței aflate în interiorul său, ca în versurile:

„Cartea sfântă a vieții
Cuvântul lui Dumnezeu
Va rămâne pe vecie
Calea sufletului meu.”

(Cartea Vieții)

Alexandru Lungu:

FATA DIN BRAZI

Poema lirică, FATA DIN BRAZI, a apreciatul poet Alexandru Lungu, concepută pe resorturi sentimentale, poartă amprentele specifice și semnificative ale ardelenismului de mare amplitudine.

Poetul, cu nuanțări fine, evocă misterul de nepătruns al pădurilor de brazi, iar datorită efervescenței lirismului său, din rândurile poemelor emană mrosul puternic de rășină și, parcă, auzim foșnetul și vâjvâitul brazilor seculari ai pădurilor noastre ardelenice, trezind în noi nostalgii cu greu înăbușite...

Poema d-lui Alexandru Lungu, FATA DIN BRAZI, ne-a captat asupra unui autor capabil să spargă până în adâncimi un moment spiritul și să-l desgolească analitic, de ultimele încrîngi ale gândului. Autorul, dispunând de virtuozități stilistice incontestabile care se conjugă pe un fond suflătesc de creație, dătoră acestor calități de fond, subiectul susținut feroc de un stil

vioiu, colorat și limpede, reușește cu lucrarea sa, să întrefină curiozitatea lectorului și să o satisfacă pe deplin.

Poezia fiind făcând care luminază drumul de evadare din lumea realității, — în care bolla cerească nu mai e a aștrilor, ci a păsărilor de otel cari seamănă moarte, în lumea visurilor, în care cerul aparține aștrilor și în care lumea aspiră aer ozonat și îmbalsămat de mireasma florilor, în locul aerului îngreunat de gaze asfixiante, la care se poate aștepta omul în lumea realității —, socotim volumul „Fata din brazi”, al d-lui ALEXANDRU LUNGU, ca obolul cel mai prețios pe care poezia poate da cititorilor de astăzi.

Volumul FATA DIN BRAZI s-a tipărit sub îngrijirea colecției „Zaratrustra”, iar execuția artistică a copertei se datorește d-iei YVONNE MARIA FAUR.

ANGELA V. OSTOIA

Noua poezie bănațeană

La îndrăznețea generației a lui Pavel P. Belu, Petru Ștefan, Pavel Bulău, Alexandru Stoian etc., urmează o nouă generație, cu pălpărele mai timide și cu zarea mai strânsă. Creația lor încă nu e pusă pe un drum trainic, pe care să-l urmeze, ci am putea spune că e mai mult o dăbure, după o formă adevărată și trainică. În multe rânduri e dinamică, când e vorba de patriotism, alături de colorată și dură, ori melancolică și plină de nuanțe poetice. Căpiva din ei, și-au făcut apariția și în presa bucareșteană, datorită talentului lor, plin de seva tinereții și holărea de a se închina, creștine de frumos. Dintre ei desprindem: Aurel Cărdă, Alex. S. Jebeleanu, Gh. C. Rouă, G. G. Bulic, Stoia Gh. Avram și alții, cari pășesc încet, dar siguri, spre culmile divine și înalte ale poeziei. Sunt cu toți în

de țărani și au adus din salele lor mirezmele grânelor aurile și peisajele frumoase ale satului bănațean, precum și regretul părăsirii, brazdei strămoșești, unde au petrecut alătele zile fericite.

Din rândurile acestei generații, ne permitem să citim câteva versuri, pline de avânt tinerețesc, dinamice și îmbujorate de sentimentul patriotic, bine dezvoltat la tânărlul Gh. C. Rouă:

„Ardealule tu ești al nostru noi te vrem
Am stat destul sub jug în vitregia sorții;
Să fim robii la noi acas? Noi nu putem.
Că ne vor blestema din groapă morții.”

(Ardealul)

Toamna, e bine reprezentată în versuri dure și viu colorate, într-o

(Continuare în pag. 6-a)

TEPI

Lui Neagu Rădulescu, caricaturist la ziarul „Unirea”, care mai anii trecuți a fost lovit de o acrită.

Pe Neagu'l întâlneai aiurea
El astăzi este la „Unirea”.
Pe drumul drept s'a abătut
De când acrața l-a... bătut.
Unui elev de liceu care a rămas repetent din cauza algebrei.

Algebra mea de clasa patra
Se odihnește astăzi în pod.
Ea e supărată ca și tata,
Că n' mine n'a prins nici un rod!

Gheorghe Lică-Olt

Colțul vesel**Cadoul poeziei**

— Ce tablou mă sfârșești să cum-păr pentru un cadou de năut?
— Știu unul foarte potrivit, opera lui X. Y., e intitulat „Înainte de furtună.”

Greșeala cerșeforului

— Cum ți-ai atârnat de gât, cartonul că ești orb, când vezi destul de bine?
— Auleo! am greșit și am luat cartonul vecinului meu. Eu, doamnă, nu sunt orb, ci surdo-mut!

La armată

Plutonierul comandă:
— Capul la dreapta, capul la stânga!
După ce plutonierul repetă comanda de mai multe ori, Mitică ese din rând și vrea să plece. Plutonierul răcneste:

— Unde te duci?
— Văd că nu ști ce vrei, ba la dreapta, ba la stânga, holărește-te într'un fel, și nu-ți bate joc de atâta lume — protestează indignat Mitică.

Chelnărul viclean

— Chelnăr, de ce dați porții atât de mici? — întreabă o doamnă grasă.
— Ca să vă păstrați silueta, doamnă, răspunde cu viclenie chelnărul.

La tribunal

— Ai mai fost condamnat?
— Nu-mi amintesc bine, domnule judecător, însă sunt sigur că în ultimii 5 ani n'am comis nimic.
— Ce ai făcut în acest timp?
— Am stat tot timpul la închisoare!...

Specialitatea restaurantului

— Imi dați voie să vă atrag atenția, că meleii sunt specialitatea restaurantului nostru.
— Știu, am fost servit de unul din ei!...

Motiv și motivare

— De ce nu te duci acasă?
— Pentrucă soția mea e supărată!
— Și de ce e supărată?
— Pentrucă nu mă duc acasă!

De Sf. Paști vizitați

Hala de mobile propr.

Arcadie Adelman

A R A D,

Pța. Avram Iancu 15

Telefon: 12-18

Mărăcinele și Fragul

(Fabula)

Crescut pe covorul verde
În pădure sub un fag,
Mărăcinele țepoș
Striga în gura mare pe-nutul său frag:
— „Eu sunt astăzi cel mai tare
Dintre voi și alte țepuri,
Cari cresc pe acest pământ,
Dacă cineva din oameni
Vor din humă să mă smulgă,
Să mă rupă să m'atace,
Îi încep eu a mele țepi
Și le arăt ce tare sunt.
Pe când voi sărmanii frați
Voi cu toți sunteți sortiti
Ca în fiecare clipă, victime ca să muriți.
Mina omului vă rupe
Fructul dulce roșu cople
Și n' borcește la ferestre
Vă transformă în dulceață și com pot.
Dacă mă ne trece aicea,
Un cioban cu a lui turmă
Dintre voi, nu va rămâne
Nicio frunză nicio urmă.
Păsările cerului orișicând voese
Ca să-și potolească setea.

Fructul vostru l'ciugălese.
Și acum eu pot să spun
Că trăiesc mai mult ca voi.
Începând din primăvară,
Eu mă bucur până în iarnă
Și de soare și de ploaie.”
— „Noi cunoaștem neamul vostru,
Că a fost întotdeauna
Mai tare decât al nostru.
Însă, dacă nu mă nșel
Voi sugeți prea multă sevă din pă-mânt.
Trăți fără nici o grijă
Și vă legănați în vânt.
Creșteți în pământ ca țepi
Nu sunteți folositori
Și produceți numai țepi
Voi nu meritați nici umbra fagului,
Ce vă ocrotește
De căldura cea grozavă
Când soarele dogorește.
Pe când noi, sărmanii frați,
Deși avem o soartă crudă,
— Așa puțin ca să trăim
Pe mese mari întotdeauna,
Cu gustul dulce parfumat
Adesea, le împodobim.”

AL. MIHU

Ghete**Pantofi****Sandale**

asortiment bogat, în calitate și în preț fără rival

FRĂȚII APPONYI

A R A D, viz-a-viz de Primărie

Dumineca Floriilor

În vestimintele lor albe, îmbrăcați de sărbătoare,
Pe domol sunet de clopot, merg creștinii la închinare,
Și cu inimă curată fiecare credincios,
Să închină și să roagă — Preamăritului Christos!
În odăjdii luminate, din porfir vison, mătăasă
Cu cadelița de aur, din altar preotul iasă.
Și cu fumul de tămăie varsă — binecuvântare. —
Iar moșneagul cantor cântă, a Floriilor tropare:
„Pre Lazar din Vitania, Tu din morți l-ai înviat
Și ai vindecat schiopi și bolnavi, orbilor vedere-ai dat.”

În sunet de blânde șoapte, copilașii duc stâlparei,
Preamărind pe „Prea Înaltul” în osane și cântări
Fetișcane în haine albe cu flori de fir și mătăasă
Aduc ramure sfințite să sfințească și a lor casă.
În această zi slăvită florilor! Îmi amintesc
Despre taina voastră mare și obiceiul strămoșesc.
Evangelhia și crucea în slăvite sărbători,
Ce frumos împodobite-s, cu cununa voastră, flori.
Vă hrănește și v'adapă, roua binefăcătoare
Și cu razele-i de aur vă încălzește sufletul soare.
Fluturii vă doresc tare și vă cântă în sborul lor,
Binecuvântată fie, ziua voastră, florilor!...
Ne-amintim azi de o minune a — Trimisului Cereșe. —
Cărui cu stâlparei se închină, întreg neamul creștinesc.
Și ca toate mai cucernic, Neamul nostru românesc...
Vlaicu Ionopoleanu

Pardesiuri, haine, **HOSZPODAR** Magazin: Eminescu 3
curată și vopsește
Întreprinderea: Stroescu 13 Împreunăm paltoane balon

Din jurnalul unui călugăr

După cum ne învață pravila bă-trânilor și canoanele, monahismul este o condiție de viață dincolo de omenesc... Este organ zarea cerului spre pământ. Viața monahicească, în doilea ei sumbru al renunțării de grija ce-a lumească, simbolizează paradoxal o strălucitoare haină de lumină, ca, vesmântul alb al heruvimilor...
Monahii și-au închinat viața mai mult rugăciunii și contemplativ, în seriile lungi de iarnă, pudrale de omăt, se aplecau sărguitori pe bucoane, săpau în lemn chipurile Apostolilor, zugrăveau icoane, sau înfloreau manuscrisele cu slovele lor...

Cele dintâi izvoare ale culturii noastre au făcșit din truda noctur-

nă a călugărilor noștri cărturari. Arta bisericească și înțeleptă tipărituri s'au zămislit tot în mănăstiri. O văd și acum acolo într'un colț de zariște, străvechea clătorie vovodală cu acoperișul de sândră și cu ușile grele și zăvorâte, cu scunde chilii, unde monahii în serie de sineală, aprind câte-un pa, de lumânare și-și fac mătânii la icoana, Maicii Domnului, și înaltă rugăciuni spre cerul de perazee, aducând prinos, tămădie și m'r...
În peisagiul acela de frumsețe mioritică, am auzit pentru prima dată, glasul metalic al clopoțelor, ce te invită la escalodări transe-

dentale...

MIHAIL SEMLECAN

Frideric Hönig

Fondată : 1840.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE ȘI METAL

Telefon : 1976.

A R A D

STRADA GH. BARITIU 10-12.

RECENZII

Luceafărul Literar

Numărul 12-13 al revistei LUCEAFĂRUL LITERAR cu orizonturi populare, — de sub direcția d-lui NICOLAE GRAUR, a apărut cu obșnuitul conținut valoros și bogat, menit să mulțumească pe deplin cititorii.

Din conținutul revistei se reține studiul: „Unde-i fericirea adevărată?”, al preotului Ioan P. Olariu, prin profunzimea subiectului tratat, din care citez următoarele rânduri contemplative și îndrumătoare:

„Pe toate căile cercăm să fim fericiți, însă în zadar. Nu sunt mul-

te căi pentru căutarea fericirii, ci una singură.

O putem găsi prin: RUGĂCINE, SMERENIE ȘI DRAGOSTE.

Nu trebuie să rădăcim departe, nu trebuie să nădăjduim spre fiii oamenilor dela care nu căpătăm mântuire.”

Urmează articolul d-lui Leontin Iliescu, despre scriitorul german Johannes Schlaf.

Poezia d-lui Nicolae Graur, RUGĂ PĂCII, este prezentarea unei crâncene actualități, implorând pro-nia cerească să dea pace pe pământ, când spune:

**Pogoare pacea, Doamne ntre popoare,
Că pier în focul cruntelor războaie.**

Apoi, „Tainele Dumnezeirii”, de M. V. Hordilă; „Ihrana inimii”, de Pr. V. A. Basarabin — dela Verbita; „Noaptea blestemată”, de Constantin Mitea; „Gânduri pentru sâr-bători”, de Mare Emanoil; „Tismana”, de Iulia Savetta; „Puterea credinței”, de Petre Stamatoiu; „Nu-mi pierd nădejdea Doamne”, de Pavel Ion Stefan; „In uriașa mea gazdă”, de Akdal; „Povestire

despre S-ta Miereuri și S-ta Vineri”, de Ioan Sinescu; „Indemnuri înțelepte”, după proverbele lui Solomon, de I. Dumitrescu R. Voineschi; „Si vis pacem, para bellum”, de Aum Domino; „Doina”, de Gh. Vraciu; în CRONICA LITERARĂ, d. N. Graur, cu multă competență, prezintă noutăți literare.

ANGELA V. OSTOIA

Noua poezie bănățeană

(Urmare din pag. 5-a)

formă originală în poezia lui Alex. S. Jeleleanu:

„Pe punți de frunze calea spre
zările căzute,
Toamna ruginie și anii mei cei
crăzi,
Pe fruntea de tărănă se mai adau-
gă cute
Si alte nopți sunt scrise, pe
geamurile uzi.”

(Peisaj de toamnă)

În genul melancolic G. G. Bulic, într-o formă aleasă și cu încercări bine reușite. Aduce din Banatul ju-goslav, prețioase valori sufletești și transcriem din poezia „Gânduri triste spulberate”, primele două strofe:

„Timpu-și toarce în tăcere
Clipele ce par un veac,
Răscolind potop de gânduri
Într'un suflet trist, sărac.”

„Cântă freacățul de frunze
Cântă'n ritm de înmormântare
Se împletește neagra noapte
Și dă inimii chemare.”

După ce am amintit genurile de mai sus, trecem la cel mai însemnat factor al vieții: care este iubirea, iubirea în această generație se apropie de folclor și e legată de frumusețea și armonia naturii. Pentru ei iubita e o consăngeană, o zână rămasă să înfrângă vremu-urile, pentru iubirea lor. Astfel de versuri le găsim prinse în melan-jore bine încheiate la Stroia Gh. Avram:

„Vlăstar de zână,
În mersul tău cel legănat,
Teși iubirii haină nouă
Printre picături de rouă,

Porți legat de al tău păr
Flori de crini și gulăpăr,
Ghiocci și trandafiri
Nasc obraji tăi de măr.”

(Vlăstar de zână)

Regretul părăsirii satului, unde erau pe vremuri copilăriei lucruri curate și măiestroase ale bas-melor, și așlăzi înlors cu privirea înspre satul de unde a plecat, nu-mai găsește nimic, din ce a lăsat, și Gh. C. Rouă își exprimă regretul său în felul următor:

Acolo în sat cu tei și cu castani;
Unde am umblat pe prăfuitul drum
Și am sburdat în tinerii mei ani,
E ceală azi și toate-s fum.”

„Bătrânii de demult s'au dus
În înfrimul crucilor plecate
Iar zilele se strâng pe al vremi;
fus;
S'în paradisul vremii plâng
mușcate.”

(În satul sburdălniciei mele)

Pastelul, capătă o gingașă și cu-rată culoare în peisagile pline de curățenie sufletească, la Alex. S. Jeleleanu:

„Un ghiocel plâpând s'a ridicat
Căpsorul alb și dulce către soare,
Sfios privește a zărilor curat,
Doar s'ar ivi triumfuri de
cocoare.”

(Semne de primăvară)

Dorim ca noua generație din Banat să pășească plină de îndrăzneală, spre un drum trainic.

S. Raj

Învierea

(Urmare din pag. 1-a)

Christos a îngenunchiat și s'a rugat, așa și noi oriunde ne găsim, îngenunchiem și drept rugă, rostim, Părinte-lui din cer cuvintele „Doam-ne, Doamne! Întristat este su-fletul nostru. Toate sunt cu puțință Tie, ia dela noi pa-harul acesta, dar nu cecace noi voim, ci cecace Tu voești.

Prin privirea cerului vom învia și noi, iar Atotputer-nicul, Dumnezeu ne va mân-găia și ne va zice, întocmai ca Iisus învățăcelilor: „În-tristare aveți acum și voi, dar iarăși vă voi vedea pe voi și se va bucura inima voastră, iar bucuria voastră, nimenea nu o va lua dela voi.”

Dumnezeu ne-a păzit în de-cursul veacurilor alături de noi a fost întotdeauna, iar dacă puterea lui ne-a unit eri pe toți la un loc, atunci și mâine, prin credința și pu-terea lui, ne va dăruia iarăși casa părintească, Tara pen-tru care s'au jertfit martirii Neamului Românesc.

Cadouri de Paști

practice și eficiente la firma

MÜLLER

parfumerie și pieptenăria

A R A D,

Piața Avram Iancu No. 20

De Paști vizitați
magazinul succ.
EUGEN HIRSCH

Emeric Pollák

ceasornicar și giuva-
ergiu Arad, colțul Str.
Mețianu și Baritiu

Cele mai bune vinuri și rachiu

din recolta proprie cum-
părați eficient numai la

Alexandru Deák

A R A D,

Str. I. Vulcan 5

I. Krebsz

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 51,
Bilaia Strada Eminescu Nr. 1
(Edificiul Crucea Arbă)

Curată și vopsește frumos
și eficient: demuri, parde-
siuri, costume kaki, haine
bărbătești, etc.

Anunțare

Conform Ord. Marelui Stat Major comunicat cu al Inspectoratului Pregătirii Premilitare Nr. 18/9 IV. 941 toți premilitarii evrei sunt obligați a executa 6 zile muncă obștească la lucrările de apărare pasivă.

În consecință toți premili-tarii evrei se vor prezenta Marti 16 Aprilie a. c. orele 8 la Primăria Municipiului

HAMPEL F.

croitorie bărbătească

Arad, Strada Alexandri 5

Doamnelor,
de Paști nu uitați

Frații Fehér

salon de confort

A R A D,

Bulev. Regina Maria

Un prizonier francez eliberat de Fuehrer

BORDEAUX. Prizonierul de răz-boiu francez, Pierre Trumberry a sosit acum câteva zile în satul său în Franța meridională, după ce a fost eliberat de autoritățile ger-

mane din captivitatea de războiu. Datorită unca fapte brave, salvând un german de înecare el a fost eliberat drept recunoștință prin-tr'un ordin personal al Căpitanului Hitler. Față de ziariștii fran-cezi, eliberatul s'a pronunțat în mod deosebit de satisfăcut asupra modului cum sunt tratați prizonie-rii de războiu în Germania. „Am muncit mult, am mâncat bine și am dormit destul”, a declarat capora-lul Trumberry, fiind întrebat de ziariștii francezi. În lăgărul nostru au fost o multime de cunoscuți din departamentul meu. Noi francezii am fost legați în bună camarade-rie. Numai cu englezii din tabăra noastră, n'ei unul dintre noi nu a vorbit nici un cuvânt. Nici nu ne-am salutat. Pentru noi, ei sunt trădători. Sentințele germane ne au tratat în orice privință în mod cuvințios.”

Cadouri de Paști la

Iosif Reiner

magazin de optică,

ceasuri și bijutnrii

Arad, Str. Col. Pirci 3

Slovacla va cultiva tutun

Mulțumită rezultatelor ne-sperat de bune, care au fost obținute la plantațiile de tu-tun din Boemia, țările Euro-peii Centrale încep a acorda o atenție mai mare culturii tutunului.

Astfel Slovacla, care a fă-cut și ea o încercare în anul trecut pe un teren de 626 hec-tare a hotărât ca în acest an să pună la dispoziția cultiva-torilor de tutun o suprafață de 2000 hectare, pentru că cei 115 cultivatori au reali-zat un câștig de 5 milioane pe cele 626 hectare. (RDV)

De Paști

cumpărați 1 cutie șoco-
lată cel mai frumos cadou
BONBONERIA

„Carmen”

A R A D,

Piața Avram Iancu

„Globul”

Soc. Anon. de Transporturi
Capital social: 1.000.000 Lei
Director: AUGUSTIN BARNĂ

execută tot felul de transporturi locale, interne și
internationale pe căile ferate și maritime

Trafic de autocamioane: transportăm mărfuri cu auto-
camioane în și din toate localitățile din țară.

Camionaj, Mutări: transportăm cu autocamioane, cu care
de mobile capitate și cu platforme cu cai
proprii mărfuri, mobile, combustibil etc.

Antrepozitare, Magazinaj: dispunem de magazii proprii
cu mare capacitate pentru antrepozitare de
mărfuri și mobile. Putem mijloci avansuri asupra
mărfurilor depozitate.

Vămuiri: executăm vămuiri de export și import atât
pentru cereale, mașini, efecte de strămutare,
mărfuri diferite precum și de animale.

Import: serviciu de vagoane colective din centrele mai
mari ale Europei.

Arad, Str. Consistorului Nr. 28. Tel. 18-75 și 18-76

DE SF. PAȘTI

C z m o r

șuncă fină a la Praga, cârnați de casă,
carne de miel cu preț mic numai la

ARAD,

Piața Avram Iancu 16
și Strada Mețianu 3

Economia mondială a zahărului în transformare

(RPE) Războaiele au fost întotdeauna marii transformatori ai economiei mondiale. Actuala ordine europeană va influența în special piețele mondiale de zahăr. În războiul mondial zahărul de trestie care înainte de 1914 trecuse de mult pe un plan secundar, și-a refăcut poziția. Abia după ce Anglia a început, pe baza sprijinului dat în 1925 de guvern, să-și mărească suprafețele cultivate cu sfeclă ei a pierdut iar din importanță. Cu toate acestea producția de zahăr de trestie din 1938 întrece cu mult pe cea a zahărului de sfeclă și mari cantități de trestie de zahăr au luat drumul spre Europa. Anglia a importat cantități mai mari decât producția ei de zahăr de sfeclă acoperă numai 1/8 din nevoile ei. Și Olanda a cumpărat mari cantități din Java, pentru a sprijini piața neozelandeză-indiană, iar Grecia și Nordul erau de asemenea clienți. Astăzi spațiul european nu mai există ca un client al zahărului de trestie. Blocada engleză lovește foarte greu Norvegia și Finlanda. Norvegia își stăpânește nevoile de zahăr numai pe cale de import, iar Finlanda producea numai foarte mici cantități. Prin cedarea de teritorii Rusiei, una din cele două fabrici de zahăr a revenit statului sovietic așa că, propriu-zis, producția nu mai joacă în momentul de față niciun rol. Dimpotrivă Suedia și Danemarca își pot satisface consumul interior, dar nu sunt în stare să exporte nici cea mai mică cantitate. Situația este mai bună în spațiul sud-estic. România, Ungaria, Bulgaria și Jugoslavia au producția lor suficientă. Trecerea la nevoile de anumite cantități de zahăr iar Grecia nu dispunea până acum de nicio fabrică de zahăr. Dintre statele Europei de Vest, Belgia este independentă producția și consumul fiind egale. Olanda dimpotrivă și-a neglijat economia de zahăr în interesul Indiilor Neerlandeze. Nici în Franța nu se trebură să fie lipsă, dacă nu s'ar renunța la posibilitățile de cultivare ale coloniilor. Afară de faptul acesta stăruie foarte greu în balanță împrejurară că în primăvară nu s'au cultivat suprafețele necesare de sfeclă de zahăr. O parte din câmpiile din Nord au fost distruse în timpul luptelor și chiar dacă administra-

ția armatei ar opri populația să cultive câmpiile intacte, tot se va simți o mare lipsă.

Situația cea mai fericită în economia de zahăr o are marele imperiu german, care poate privi fără nicio grijă viitorul. În ultimii ani Germania și-a mărit în mod considerabil suprafețele cultivate cu sfeclă. Prin aceasta nu se ținea să se realizeze mari succese de export pe piața mondială, ci se mărea peste economia de zahăr posibilitățile de nutreț. În timp ce în vechiul Reich se recoltau în medie — de exemplu în anii 1928—1932 — numai 11,2 milioane de tone de sfeclă de zahăr, anul acesta producția va fi de 18 milioane de tone. Adunându-se producția din Austria și ținuturile sud-estice se va ajunge la o producție de 20 milioane de tone.

transformate în nutreț și aici se accentuează formal că obligația de a produce nutreț din sfeclă de zahăr precede obligația de a produce zahăr. Toate sfecelele ce se livrează peste producția reglementară trebuiesc preluate și ținute în rezervă. În modul acesta producția de zahăr este asigurată și anumite cantități de zahăr pot fi puse la dispoziție și țărilor care au nevoie de zahăr.

Va putea exporta zahăr în special protectoratul Boemiei și Moraviei, care a fost întotdeauna o țară exportatoare de zahăr, și care și-a mărit considerabil suprafețele cultivate. Cultivatorilor li s'a trimis autorizația de livrare a sfeclor și s'a fixat pentru fiecare fabrică o producție de bază. Și în guvernământul general al Poloniei va fi un

LEONIDA & Co. S. A

Sucursala: Arad, Piața Avram Iancu Nr. 22

Accesorii și piese de automobile
Biciclete „DÜRKOPP” original
Aparate de radio „RADIONE”

ceea ce reprezintă față de anul precedent un surplus de 1,3 milioane de tone, deși în anul trecut s'a înregistrat o producție record. La acestea se mai adaugă și recoltele din Guvernământ, Danzig și Prusia de Vest cu 3 milioane de tone. Rezultatele date de recoltele germane de sfeclă sunt anul acesta cu totul remarcabile, căci lucrările de cultivare au început primăvara târziu și s'a simțit lipsa brațelor de muncă și a animalelor. Numai printr-o excepțională intensificare a lucrului s'a putut mări suprafața de cultură. De mare importanță este faptul că anul acesta greutatea sfeclei și conținutul ei în zahăr este mai mare decât în 1939. Pentru noua producție, conducătorul Asociației Economice a și făcut cunoscute directivele necesare. În conformitate cu acestea, fabricile trebuie să producă 85% din capacitatea lor de producție în care se cuprind rezerva de zahăr obligatorie, care a lipsit după terminarea campaniei din 1939/40 și zahărul intern neprodus în anul economic 1939/40. Cele 15% rămase trebuiesc

surplus de zahăr astfel că nevoile europene vor putea fi acoperite.

În timp ce spațiul european își poartă la nevoie singur de grije, Anglia se află în fața unei mari lipse și a unor dificultăți importante de aprovizionare. Apelului guvernului de a se mări suprafețele de cultură pentru sfeclă nu i s'a dat nicio urmărire. Și rezerva de zahăr, constituită în 1939/40 a fost insuficientă cu 0,37 milioane de tone la un conținut total de 2,1 milioane de tone. A fost nevoie de o raționalizare severă a consumului. Populația a fost consolată cu faptul că teritoriile transoceanice au mari cantități disponibile de zahăr. Din nefericire însă lipsește tonajul necesar aducerii acestor cantități. Dar nu numai Anglia, ci și populația celorlalte părți ale imperiului a fost atinsă de eliminarea insulei britanice din cercul cumpărătorilor de zahăr. Stocurile cresc fără ca să apară un alt dezechilibru, iar în anul viitor trebuie să se păsească la o stopare a producției. Cuba a fixat deja cantitatea maximă de prelucrat în fabricile de zahăr, la 60.000 saci, limitând prin aceasta în mod practic producția. Cât de catastrofală este situația reiese din preturile dela bursa din New-York, unde după începutul războiului notările s'au ridicat cu 100%, ceea ce a determinat guvernul să ridice reglementarea importului, și unde astăzi notările sunt sub standardul dela începutul anului 1939.

Ce limbă vorbeau vechii egipteni?

De mult a putut fi descifrat scri-sul vechilor egipteni, se cunoaște semnificația hieroglifelor care decorează vasele, obiectele de artă etc. Totuși n'a fost încă posibil să se redea precis vocalele și adevăratul ton al vechii limbi egiptene. De curând s'a descoperit într-o piramidă un vechi vas din lut care a făcut posibilă o descoperire senzațională. Prof. Lipra, cărui se datorește această descoperire, a făcut constatarea că acel condei din lemn, pe care-l întrebuințau olarii pentru netezirea vasului, începea să vibreze când olarul întona un cântec și înregistra, conform principiului dela fonograf, cântecul și cuvintele restite de olar în lăutul umed, prin sănuțele mici ca pe discuri de gramofon. S'au făcut experiențe care au adevărat caracter științific. Cu ajutorul unui complicit aparat, prof. Lipra a putut să transmită vibrațiunile înregist-

trate în lăutul vasului pe o bandă de înregistrat sunete. Proiectându-se aceasta, s'a putut auzi foarte clar în haut-parleur cântecul olarului. Astfel, încă cu mii de ani înaintea lui Edison, un anonim lucrător egiptean a descoperit, fără să-și dea seama, fonograful, aducând prin aceasta egiptologiei moderne un serviciu inapreciabil.

OCHELARI
dacă cumpărați, adresați-va cu încredere firmei

GÂRDONYI
maestru optician

ARAD, vis-a-vis cu
Cafeneaua „Dacia”

AEG și-a ridicat capitalul social dela 40 la 160 milioane RM

Cea mai mare societate germană de electricitate AEG (Allgemeine Elektrizität Gesellschaft) a publicat recent bilanțul activității pe anul trecut. Din acest bilanț reiese că societatea în ultima vreme a luat o mare dezvoltare atât de mare, încât ca- la 160 milioane RM. (RDV).

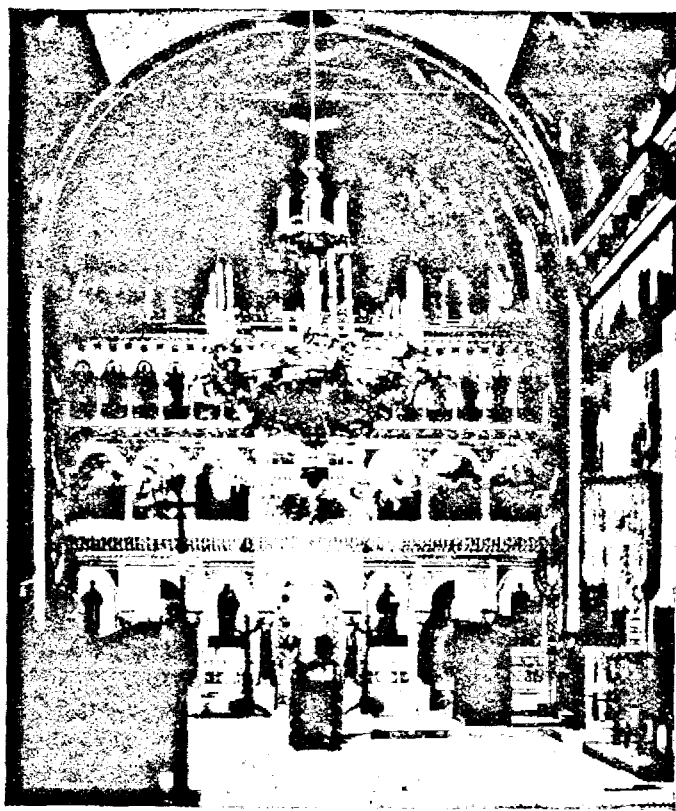
Un congres medical la Viena, între 20-24 Aprilie

Asociația medicilor de interne va ține congres la Konzerthaus din Viena.

Viena între 20—24 Aprilie. Congresul va fi prezidat de prof. Eppinger—Viena. După terminarea acestui congres, Asociația Röntgen a Germaniei, urmează să țină ședin-

ță între 25—27 Aprilie, tot la Viena.

La cele două congrese, afară de somitățile medicale din Reich, au fost invitate și un mare număr de medici din străinătate, în cinstea cărora se va organiza la 22 Aprilie o recepție de onoare. (RDV)

Iconostasul bisericii ort. rom. din Aradul-Nou

Pictat de d. I. Toader

L. ÉLES

Arad, Strada Brătianu Nr. 1
Telefon: 10-44 Se cumpără ieftin cele mai
bune arome și delicatose

Mănăstiri Ardelene

de: Gheorghe V. Haiduc

Atunci când m'am apucat, să scriu pe scurt istoria mănăstirilor ardeleni, desigur m'am gândit la necesitatea care se simte pretutindeni pentru cunoașterea originii mănăstirilor la noi. Studiul pe care îl voi trata, va documenta despre istoria bisericească din timpurile cele mai vechi, răzămându-mă la cele mai vechi documente autentice criticate, pusă desigur în legătură cu istoria bisericilor din celor două țări române. Nu voi să redau o iconă subiectivă, ci din contră una cât se poate de obiectivă și fi-dele a vieții bisericii ortodoxe române din Ardeal.

Pentru a cunoaște traiul bisericesc al Românilor din acest timp trebuie cel puțin în linii generale

să cunoaștem viața și organizațiunea lor. Românii sunt un popor de sate ca și străbunii lor Trazi, dela cari au moștenit toate elementele fundamentale ale culturii lor trănice. Timp de mai multe secole nu se face amintire despre ei, trecând totdeauna sub numele stăpânilor lor. Ocupația lor de căpățenie era agricultura și creșterea vitelor. Toate instrumentele de lăpsă ca portul național — lesia de sub mână lor harnică. Locuitorii unui sat erau urmașii unui strămoș, după care se numea satul. Dintre fruntașii satului se alegea un jude, (cneaz) care judeca după obiceiurile vechi. Peste o considerațiune de cnezi stătea un voevod, care ducea războiul.

Organizația națională, s'a dezvoltat în împrejurări deosebite, având și însemnare deosebită de a popoarelor slave ce ne înconjurau. Despre o viață culturală în acest timp nu se poate vorbi. În viața religioasă, credința era tovarășul cel mai iubit al Românului din acest timp. Se făcea semnul crucii și se zicea ca și azi cuvintele „Doamne-Ajută”. Rugăciunile se auzeau foarte des, mai ales „Tatăl nostru și Credeul”. Obiceiurile vechi s'au menținut până în zilele noastre: colindul, Anul nou, punerea de bani pe cosciugul morților etc.

Organizația era rudimentară în aceste timpuri. Limba bisericească era cea latină. Preoții învățau slujba bisericească și rugăciunile prin memorizare dela urmași lor sau printr-o oarecare pregătire, ce o făcea la episcopul unde erau hirotoniți. Atât organizația cât și cul-

tul bisericesc se mărginea la strictul necesar.

Pela 1230 avem numele unui episcop al Alaniilor (Valahilor) Teodor din nordul Dunării, care ne-a lăsat o foarte intuitivă descriere a stării sociale și religioase a Alaniilor, adică a Românilor, fiindcă seamănă perfect cu a Românilor. Alanii dispăruseră încă din veacul al V-lea așa, că despre ei nu poate fi vorba.

Altă stăre ce avem despre organizația bisericească, care privește de-a dreptul biserica din Ardeal, e din 1360. La această dată întâlnim ca membrii în scaunul de judecată al districtului Hateg, alături de 12 cneji, 6 țărani și 5 preoți, cu protopopul lor Petru din satul Ostrov, deci lângă Iudoara. Numele preoților sunt: Zampa din Clopotiva, Dale din Deusus, Dragomir din Tuslla, Bale din Poiana. La 1412 se amintește tot în acest ținut al

Hategului, protopopul român Dobrotă din Râu-Bărbat.

Până la întemeierea Mitropoliilor din Țara Românească (1359) și Moldova (1392—1401) Românii din Ardealul Sudic își trimiteau preoții la sfatul la episcopii dela Dunăre, iar cei din partea Nordică a Ardealului pentru trebuințele lor religioase, la episcopia ortodoxă a Halicului (înființată prin anii 1141—1152).

Dependența aceasta ierarhică a Românilor din Maramureș și ținuturile mărginașe era o urmare a dependenței politice a principatului de Haliciu de Ungaria până pela 1387, când Românii se îndreaptă tot mai mult spre Mitropolia Moldovei.

GHEORGHE V. HAIDUC
(Va urma)

Avizul casei de modă ILIE MOTIU din Arad

Aducem la cunoștința onoratei clientele și din provincie că, conform dispozițiilor generale, și noi ținem magazinul nostru deschis la efectuarea cumpărăturilor de la 12, iar după masă de la orele 4 până la 6 seara. Îi rugăm deci, să binevoiască a ține cont de acest nou orar.

O asociație științifică panamericană pentru combaterea cancerului

Sub președinția savantului argentinian Roffo și în prezența unui mare număr de profesori de la diferitele facultăți a fost înființată recent la Buenos Aires o asociație științifică panamericană pentru combaterea cancerului. Asociația prevede un intens schimb de experiențe cu celelalte institute și cercetări comune. Deasemenea ea va proteja toate studiile științifice. Se intenționează înființarea de filiale ale acestei societăți în republicele sud-americane. Cu ocazia înființării asociației panamericane, Liga new-yorkeză pentru combaterea cancerului a însărcinat pe prof. Roffo cu pregătirea unui congres care va avea loc, anul viitor, la Buenos Aires.

Imnul național japonez

Desigur, noi avem de foarte puține ori prilejul să auzim imnurile țărilor îndepărtate. Cine a auzit de pildă imnul japonez? Cântecul național al țării crisantemelor a putut fi auzit zilele trecute la radio, când d. Matsuoka, ministrul de externe al Japoniei a fost în vizită oficială la Berlin și la Roma. Cu această ocazie s'a cântat nu numai o muzică special compusă de Richard Strauss pentru aniversarea de 2600 ani a imperiului japonez, dar și imnul național japonez. Ceea ce este interesant la acest imn, este faptul că el a fost compus de germanul Franz Eckert d'n Neuorder (Silezia). Eckert s'a născut în anul 1852 și a fost timp de 20 de ani (între 1879—1899) directorul orchestrei marinei japoneze. În anul 1900 el s'a întors în Germania și a preluat conducerea capelei băilor Soden, dar a fost imediat rechemat în Japonia, unde a desfășurat o laborioasă activitate muzicală până în anul 1916, când a murit. Eckert a fost directorul muzicii curții imperiale japoneze, fondatorul orchestrei militare a școlii Toyama și al orchestrei gărzii imperiale.

„URANIA“
MEREN ÎN FRUNTE!
TELEFON 12-32

ATENȚIUNE!

Program de Paști!

Premieră Duminică, 20 Aprilie

DEANNA DURBIN

și **BARBA BLONDĂ** în

„PRIMA DECEPTIE“

Cunoașteți țara

Am ajuns să prăznim și Sf. Paște ale anului 1941; poate acum cu mai multă smerenie și aducere aminte de cele sfinte, petrecem pe vremea Acesteia care s'a jertfit pentru omenire, spre a o scăpa de păcatul strămoșesc și de cele suferite de Țară și Poporul nostru, prin sfârșirea holarelor.

Sărbătoarea Sf. Paște ale acestui an, este sărbătoarea Invierii noastre Naționale.

În aceste zile trebuie să ne re-culegem simțurile, să vizionăm pătorul, să cunoaștem și să cercetăm comorile naționale.

Cunoașterea locurilor, orașelor și satelor Țării noastre, trebuie să o avem cu toți acum pe primul plan. Să ne cunoaștem Țara!

Cunoașterea cât mai bine pe ea, ne cunoaștem pe noi și viitorul nostru.

Totă Ținta să ne fie absorbită de dorul de a ne pune viața la dispoziția Patriei, — pentru apărarea holarelor ei, — pe care le socotim veșnice, — și dorului de a cunoaște cea mai mică parte din trupul ei, — pentru a ști ce comori avem de păstrat și valorifica în folosul Nației noastre Românești.

E inutil să mai amintim desă-lușit pe care am trăit-o în lunile din vara anului 1940, când Țării noastre dragi a fost sfârșit la război, miazăzi și noaptea. Trăim și azi coșmarul început în Iunie 1940 și nu vom avea liniște până el nu va mai rămâne în amintirea noastră de cât un vis urât.

Pentru cei ce cunoaștem, mai complet țara, pierderea vremelnică a unei părți din Pământul românesc este mai dureroasă, cred: altfel te doare moartea unui frate pe care-l vezi zi de zi, și altfel moartea unei rude pe care n'ai cunoscut-o niciodată.

Pentru aceasta, avem convingerea, că una dintre cele mai sfinte datorii către Țară, este ca să o cunoaștem cât mai temeinic. Numai astfel sacrificiul vieții noastre ne va părea chiar prea mic, când în joc ne este Ținta noastră ca Neam și Țară.

În aceste zile ale Sfintei Invierii, să ne rezervăm timpul necesar și pentru a putea să ne deplasăm, oricât de aproape, dar să putem să mai cunoaștem un loc din Țara noastră.

Și astfel, în fiecare sărbătoare, cunoașterea o nouă localitate și închinându-ne în timpul Sf. Slujbe, într'un nou locaș al Domnului vom face legătura dintre Eul nostru și Pământul Sfânt al Patriei.

Drumețul român de ieri și de azi, va fi întregitorul de mâine al holarelor noastre veșnice.

Tiberiu Petrilla-Slănicanu

Fotograful societății selecte e

S z a b ó

A R A D,
Bdul Reg. Maria 10.

Poșta redacției

Ghiță. Am primit rândurile tale împreună cu bunele urări, pentru care îți mulțumesc.

Sărbători vesele, iar de Sf. Gheorghe, cele dorite.

Date interesante asupra cărții poștale

Cine s'ar gândi că această simplă poștală, până ce a fost scoasă, s'a pus problema dacă ea va fi o concurență a scrisoarei cu plie, pentru care se plătea mai mult, și poșta avea deci interes să o protejeze? S'a pus atunci chestiunea căde vintre se pot scrie pe o carte poștală; în Muzeul poștal german se găsește o carte poștală cu 8777 cuvinte. Abia în 1879 librăria Schwartz din Oldenburg a trimis prima carte ilustrată unor rude. 1875 i-a venit ideea să tipărească serie întreagă și de atunci cartă ilustrată a cucerit, pe lângă cartă bătaie de cap a provocat cartea poștală, lumea întreagă.

Asortiment bogat în articole de birou, rechizite școlare, papetărie, cărți literare române și străine, prețuri fixe și sub orice concurență găsiți numai la:

„MINERVA“

Librărie și papetărie En-gros și En-detail

Proprietari: **M. ALMĂȘAN și R. NEAGU**

ARAD, Str. Gen. Berthelot 2

TELEFON Nr. 20—66

Exportul agrar al Italiei

Roma. — În Comitetul Italo-pun la îndemână în mod real pentru regimul de devize-tual, excedentele lor de producție. Pe de altă parte, mult decât jumătatea întregului export agrar al Italiei combate pretinderea adesea continuă să ia drumul în ori auzită, că Germania Germaniei. Aceasta confirmă soarbă întregul export că cele două țări aliate își lian.

A început târgul de jucări pt. Paști la BAZARUL

de „Concurență“ al Teatrului din Arad

Prețurile noastre ieftine de totdeauna și bogatul nostru asortiment, sunt o cheazășie că veți găsi fiecare cel mai potrivit cadou.

„Domino“

Mult timp s'a crezut că jocul „domino“ ar fi fost inventat de călugări sau arabi. Dar s'a constatat că se joacă încă din secolul al 18-lea. Cine cîntă cu atenție pe „Casanova“ și va lua în seamă și jocurile care se joacă pe vremea aceea în Italia, i se va pare rău probabil că „domino“-ul provine din peninsula apenină. Totuși nu se găsea manta.

Foto UFA

Scherl-KI

„Tanti-mi spune, să vii imediat acasă.“

Ilse Werner ca Inge Wagner și Carl Raddatz ca Herbert Koch în mul UFA „Concertul Dor“